

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

Tel: Chelsea 3-1242

No. 30 — Štev. 30 — VOLUME LIII. — LETNIK LIII.

NEW YORK, MONDAY, FEBRUARY 12, 1945 — PONEDJELJEK 12. FEBRUARJA, 1945

Buy EXTRA
WAR BONDS

RUSI GREDO NAPREJ

Rdeča armada je v mogočni ofenzivi severozapadno od Vratislave vdarila 37 milj zapadno od Odre na 100 milj dolgi fronti. Ruska armada je od Draždan oddaljena še 83 milj ter je skoro popolnoma obkolila Vratislavo, glavno mesto Dolenje Šlezije.

Te nove pridobitve prve ukrainjske armade maršala Koneva je nazunal maršal Stalin s posebnim dnevnim poveljem.

Prodriajoč proti Baltiku so Rusi zavzeli Deutsch Krone v Pomorju in Markisch Friedland, 62 in 78 milj vzhodno od Stettina. Konevova armada je razbila vse nemške utrdbne zapadno od Odre in zavzela veliko industrijsko mesto Liegnitz, 35 milj zapadno od Vratislave.

Sovjetsko poročilo naznana da so prednje ruske tančne straže drvale še 20 milj dalje od Liegnitza ter so zavzele Gremendorf ob vzhodnem bregu Bobra. Na tem kraju maršal Konev skuša obklopiti Berlin od juga.

Posadka v Vratislavi ima samo še 15 milj široko odprtino za umik iz mesta. Rusi so že presekali tri važne ceste, ki peljejo v Vratislavo in glavno železnico v Berlin ter so odprte samo še tri ceste in dve stranski železnici. Vratislava je imela v mirnem času 65,000 prebivalcev.

Vojno poročilo iz Moskve pravi, da je armada maršala Koneva včeraj zavzela nad 500 mest, trgov in vasi, med njimi tudi Primkenau, 58 milj severozapadno od Vratislave in 100 milj jugovzhodno od Berlina.

Berlin imenuje novo rusko ofenzivo "gigantska ofenziva" in maršal Stalin je nazunal, da jo vodi 56 sovjetskih generalov. Nemci omenjajo velikansko rusko obklopljanje Vratislave, da pa se Rusom še ni posrečilo popolnoma obklopiti mesta.

Konevova armada je na 29 milj dolgi fronti presekala železnico, ki pelje v Berlin, med Legnitzen in Neumarktom, ki je oddaljen od Vratislave 16 milj. Od Neumarkta so russki tanki vdarili južno od Vratislave in se začeli razbijati zapadne utrdbne mesta. Dospeli so do Walendenburga ob vzhodu Snedetov. Zavzeli so tudi Kanth in Kurtsch, 12 milj južno od Vratislave ter pol milje ob velike avtomobiliske Berlin-Hindenburg ceste.

Med Kanthom in Kurtshem je 15 milj široka odprtina, skozi katero bi se mogla nemška posadka iz Vratislave umakniti.

Na fronti, ki je najbljžja Berlinu, se bijajo vroči boji za posest treh trdnjav ob Odrji, to je za Kustrin, Frankfurt in Fuerstenberg. Na svojih oponih ob zapadnem bregu je rdeča armada maršala Žukova oddaljena od Berlina 31 do 43 milj.

Nemško radijska poročilo iz Berlina pravi, da prva beloruska armada maršala Žukova zadržira svoje sile, da vdari z odločilnim srankom proti Berlinu.

Severno krilo armade maršala Žukova prodira proti Stettinu in Baltiku. Nemci pa pravijo, da je bil ruski napad južno od Stargarda, 18 milj jugovzhodno od Stettina oddit. Vzhodno od Stettina je armada maršala Žukova zavzela zelo važno križišče cest in železnic ter močno trdnjavno Markisch Friedland, 60 milj

Boji v Italiji

Amerikanci zavezniške pete armade v Italiji so v dežju in snegu odbili več sovražnih protinapadov v dolini Serchio in na zapadnem koncu italijanske fronte.

Eti protinapadi so bili odbiti južno od Navro kanala, dve in pol milje od Masse ob zapadni obali. Uradna poročila pravijo, da nemška artilerijska na tem kraju fronte strelja mnogo bolj kot na kateremkoli drugem kraju fronte in da je na 800 krajih. Železnica, ki pelje čez Brennerjev prelaz, je bila razbita na štirih krajinah. Aeroplani so tudi razbili 200 mortarnih vozil, 35 lokomotiv in 140 železniških vozov in največ v bližini Trbiža in Vidma.

Navzlie megli so zavezniški aeroplani poleteli daleč za sovražno fronto in bombardirali prometne črte. Na fronti osme angleške armade ob Jadranu je bilo nekaj spopadov med stražami. Nemci so za silnim artilerijskim ognjem napadli vzhodno od reke Senio, pa so bili odbiti z velikimi izgubami.

Železnice, po katerih nemška armada dobiva svoje zaloge so bile razbiti na najmanj 800 krajinah. Železnica, ki pelje čez Brennerjev prelaz, je bila razbita na štirih krajinah. Aeroplani so tudi razbili 200 mortarnih vozil, 35 lokomotiv in 140 železniških vozov in največ v bližini Trbiža in Vidma.

Hindenburg je želel do zadnjega, da bi bilo obnovljeno nemško cesarstvo in nikakor ni želel, da bi mu bil kot načelnik nemške države sledil Adolf Hitler.

Hitler je sicer objavil oporočno starega feldmaršala Hindenburga, toda iz nje je opustil vse ono, kar je bil proti njemu in objava Hindenburgove oporočne, kakor jo je naznal Hitler, je napravila utis, kakor da je stari feldmaršal želel imeti Hitlerja za svojega naslednika.

Kolikor je znano, so poleg Hitlerja vedeli samo še trije drugi za vsebino Hindenburgove oporočne in sicer Franz von Papen in Otto Meissner, ki sta še vedno v Nemčiji, in nekdo drugi, ki je iz Nemčije pobegnil in njegovega imena ni dovoljeno imenovati.

Hindenburg je umrl v avgustu leta 1934. Predno so se mogli sestati nemški generali, da bi razpravljali o položaju, ki je nastal vsled smrti predsednika feldmaršala Hindenburga, se je Hitler sam imenoval za njegovega naslednika. In istega dne zgodaj zjutraj je bila primorana vsa nemška armada prisjeti zvestobo Hitlerju.

Da bi celemu svetu dokazal, da ga nemški narod hoče imeti za svojega vladarja, je svojo izvolitev prepustil javnemu glasovanju. Seveda je bilo že strahovanja dovolj, da je vsak moral glasovati za Hitlerja, ker drugače ... Hitler je dobil večino glasov. In se pred plebiscitem ali ljudskim glasovanjem so nacijski agitatorji pridigovali narodu, da je feldmaršal von Hindenburg želel, da je Hitler njegov naslednik kot načelnik nemške vlade.

Angleško zunanje ministerstvo je odgovorilo Wilanowskemu, da si mora preskrbeti dovoljenje najprej pri poljskih vladah v izgnanstvu. Verjetno je, da bo moral g. Wilanowski se dolgo čakati v Londonu, kajti on tudi ne more vložiti priznanje pri vladah v izgnanstvu, katere njegova vladna tudi ne priznava.

Treba je DAROVALCEV
KRVI!

Plazma RDEČEGA KRIŽA rešuje življivino sto in sto ranjenih vojakov in mornarjev. — Toda potrebujejo jih še na tisoč darovalcev krvi. Dajte plint krvi, da rešite življivino.

Naciji zaplenjujejo živež

Nacijnska vlada je izdala odredbo, po kateri je zaplenjeno vse žito v Nemčiji, ker je po celi deželi pričelo primanjkovati živeža; Heinrich Himmler pa je prevzel poveljstvo za obrambo Berlina.

Poljedeljski minister je po radio pozval kmete, da takoj izroče vladi vso pšenico, ječman in rž, da bodo pekli kruh, pa če bi zaradi tega tudi njihova živina stradal.

"Zelo težaven živežni in prevozni položaj je prisilil ministrstvo za živež in poljedelstvo, da je izdalo tako odredbo," je bilo sporočeno po radio.

V Nemčiji je nenadoma pričelo primanjkovati živeža, ker so Nemci izgubili prostrane poljske pokrajine v Rusiji in ker je v Nemčijo pribrežalo več milijonov vojnih beguncev.

Predno je bilo žito zaplenjeno, je vlada prepovedala krmiti živilo z žitom in celo štovilo prašičev je bilo zelo znižano.

Nemci priznavajo svoja grozodejstva

London, 6. feb. (ONA). — Iz švedskih virov prihaja vest, da je nemška domača propaganda zdaj začela priznavati, da je bilo mnogo židovskih žen in otrok postreljenih ali pa zastrupljenih v morilnicah s strupenimi plini. Gothenburg Handels Tidningen piše, da hočejo nacisti s tem priznati svoje ljudstvo, da nimajo pričakovati nobene milosti in da se morajo radi tega boriti do zadnjega.

Nemška pomoč posadki v Budimpešti

Washington, 9. feb. (ONA). — Nemci posiljajo pomoč posadki oblegani v Budimpešti. Pravilni želodec in razdraženim živežem tega moštva spuščajo iz letal zabeležje z železniških križev in časopisi iz Nemčije, na katerih je z debelimi črkami tiskano: "V Nemčiji ni nobene panike."

Ta vest prihaja iz Moskve, od tamošnjega korespondenta angleškega radia, ki pravi, da je krepitev morale te oblegane posadke nad vse potrebovanje.

Nemški radio priznava, da so Kanadčani napredovali pri Kleve, toda pravi, da so ti boji samo uvod velike ofenzive generala Eisenhowerja.

Kanadčani so Kleve obkobili že od severa in juga in me-

PARTIZANI ARETIRALI ANGLEZE

Jugoslovanski partizani so prijeli prve Angleze, ki so stopili na suho v Dubrovniku, da odpreto pristanišče za zvezniške vojne operacije in so jih postavili pod močno stražo v nekem hotelu, dokler ni prišlo povelje od maršala Titova.

Tudi tekom prihodnjih dveh mesecov, ko so Angleži pomagali partizanom, se je pogostog zgodilo, da je bila kaka skupina Angležev aretirana, ker partizani Angležem ne zaupajo.

Črno goro.

Krajevne oblasti v Dubrovniku so Angleži takoj prijeli in jih zaprle v hotel, dokler ni prišlo iz Beograda od maršala Titova posebno povelje, narkar so jih izpustili in jim celo pomagali pri njihovem delu.

Tudi tekom prihodnjih dveh mesecov, ko so Angleži pomagali partizanom, se je pogostog zgodilo, da je bila kaka skupina Angležev aretirana, ker partizani Angležem ne zaupajo.

Zakaj nimamo sladkorja

San Juan, Puerto Rico. — Vsi delavci Generalne delavške federacije v celi sladkorni industriji na Puerto Rico so zastavili delavci, ki pripadajo delavški federaciji, so za-

Boji na zapadu

Kanadska prva armada je pregnala Nemce iz zapadnega dela Kleve in je v štirih dneh svoje ofenzive prodrla 10 milj v zapadni zid.

kanadci so tudi prodri skozi Reichswald in so razbili močne nemške utrdbne v gozdnu.

Obsedno stanje v Berlinu

Moskovski radio naznana da je bilo v Berlinu včeraj razglašeno obsedno stanje in da je Adolf Hitler ukazal, da morajo Berlin braniti do zadnjega moža, tudi če bi bilo mesto popolnoma porušeno.

JAPONCI SE SRDITO BRANJO V MANILI

V južnem delu Manile se Japonci branijo do zadnjega moža in do zadnjega poslopja. Celo pokopalnišči so premenili v trdnjave proti silnim napadom treh ameriških divizij.

Ameriška 37. infanterijska divizija, 11. zračna in prva kavalerijska divizija so zapletene v Manili v najkrvavejše boje na Luzonu.

Amerikanci napredujejo od hiše do hiše in morajo odstraniti mine, ki so bolj na gosto posejane kot pa so bile v severni Afriki. Poglavitni cilj ameriške armade so pomoli v pristanišču.

Navzlie silno vročemu sovražnemu artilerijskemu ognju Amerikanci neprestano pritiskajo od severa, vzhoda in juga.

GEN. WAINWRIGHT JE V MUKDENU

Vojni departm. v Washingtonu je naznalil, da so Japonci prepeljali 177 ameriških vojnih ujetnikov, med njimi tudi generala Jonathan M. Wainwrighta s Formoze v Mončkuo.

General Wainwright, ki je postal vrhovni poveljnik na Filipinih, ko je general Douglas MacArthur na izrecno odredbo predsednika Roosevelta odpotoval s Corregidorja v Avstralijo leta 1942.

Vojni urad naznana, da je bil general Wainwright z drugimi vojnimi ujetniki odpeljan s Formoze v novembру, ker so se Japonci bili, da bodo Amerikanci zasedli Formozo.

Poleg generala Wainwrighta je še 17 generalov, 119 armadnih polkovnikov, šest mornariških stotnikov in 34 vojakov.

Kardinal Suhard svari francoska dekleta

Kardinal Suhard, pariški nadškof, je v svojem pastirskem listu na duhovnike svoje nadškofije posvaril francoska dekleta, da se naj ne prenaglijo, da bi se poročila z ameriškimi ali angleškimi vojaki.

Kardinal pravi, da se je v prvi svetovni vojni mnogo francoskih deklet poročilo z Amerikanci, toda zelo mnogo teh zakonov je bilo nesrečnih.

stavkali po tovarnah in na poljih. V Humacajo in Yabucoa, Delavci zahtevali višje plače, lastniki nasadov sladkornege trsja pa pravijo, da svojim delavcem ne morejo več plačati.

RUSI SO NAŠLI ROP NA RUMUNSKEM

Ruski parnik "Pijonir" je napravil že več zosenj med rumunskimi pristanišči in Odeso in je vsakikrat pripeljal v Rusijo stroje in druge stvari, ki so jih pokradli rumunski vojaki, ki so bili v nemški armadi, ob Črnem morju.

Moskovski radio naznana, da je bil v Berlinu včeraj razglašeno obsedno stanje in da je Adolf Hitler ukazal, da morajo Berlin braniti do zadnjega moža, tudi če bi bilo mesto popolnoma porušeno.

Poljedeljske skupine so poleg tega dobole nad 1000 pluhov, 500 bran in nad 200 ton kosov za traktorje in mnogo drugega poljskega orodja.

Bolnišnice v Odesi so dobole 50 ton zdravil, mnogo zdravniških strojev, stroje za X-žarke in 2000 postelj. Gledališča so dobla oblike, kulise, godala in veliko množino skladb.

TITO JE ZA SIMOVIČA

Kot pravi neko Reuterjevo očilo iz Beograda, maršal Tito ni nasproten generalu Dušanu Simoviću, katerega je kralj Peter imenoval za regenta. Pred dnevi je bilo poročano, da je Tito zavrnil generala Simovića kot regenta.

Maršal Tito je samo zavrgel kot regenta finančnega ministra v londonski vladni državni Šuteja, ki je bil vojni minister v kabinetu ministrskega predsednika Cvetkovića, ki je podpisal pogodbo z Nemčijo leta 194

"GLAS NARODA"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Saksen, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lapšek, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturday, Sunday
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-1242

Zadnji trenotki

Ljudje, kateri so bili mnenja, da se bodo nacijski Nemci resili saj sedaj, tekem zadnjih tednov svojega obstoja, petdeset let trajajočega političnega zastrupljevanja, se motijo in njihovo domnevanje je napáčno.

Nacijski list, "Das Schwarze Korps", oziroma tedenik, ki je glasilo nacijske organizacije "Schutz Stafel", sicer v svoji zadnji izdaji povdara, da oni Nemci, ki niso nikdar bili nacijski, se ključ temu niso nikdar branili dobro, katere jim je primašala nacijska vojska iz oropanega inozemstva, in jih opozarja, da so vsed tega baš tako krivi, kakor nacijski sami. Toda ključ temu nacijski in ne-nacijski že sedaj prav dobro vedo, da bo nacijska Nemčija za vedno propadla ravno tako, kakor je dosedaj živel — z nakancami o umorih in lažmi na svojih ustnikih.

Smrt trka na vrata nemškega središča. V glavnem mestu se vrše dnevnem nemiri, — izgredi nemških žensk, katere sedaj več ne dobivajo hrane, ki so jim jo primašali nemški roparji iz zasedenih dežel; sedaj Nemci sami streljajo svoje lastne izgrednike, ki morda prvič tekem vojne občnijo glad in stradanje. Vsestranska bojanzen in strah se razširja po vsej deželi.

Na milijone nemških beguncov prihaja iz iztočne Nemčije v njeno osrčje; vse ceste in pota, ki vodijo proti zapadu, so polna nemških beguncov, kajti sedaj že Nemci, oziroma njihove rodbine, ravno tako, kakor so bežale svoječasno rodbine Poljakov Bjelorusov, Čehov, Jugoslovanov in drugih, kateri vsi so sedaj žežali pred nemškimi roparji in morilci. — Tudi nemška vlada je žežala iz glavnega mesta.

To je toraj nemški "blitz" in nasprotni smeri, in tega dejstva vsi nacijski in Nemci ne morejo več preinaciti in vstaviti. Ruske razdalje, rusko vreme, število Rusov in ruska hrabrost, — vse to je bilo preveč za nemško druhal. Tuintam so se Rusi vstavili v svrhu počitka, toda Nemčija je majhna, in jestvine ter druge potrebuščine, katero so Nemci naropali v zasedenih državah, so porabili — in rusko vreme ter rusko prodiranje, je preveč za nemške mere in njihov "tek". Dokazi: smrte obodsobe v nemških mestih; obodsobe vseh onih, ki se ne morejo več strinjati z nesmiselnimi nazori ponorelnih nacijskih možganov.

Kje so sedaj oni "nadljudje", katerim je bilo dosedaj nusmiljenje nepoznano, ki pa sedaj prosijo ruske vojake u-smiljenje! . . . Čestokrat so nemški domobranici že streljali na svoje lastne begunce, kateri žeži kar v milijonih — ne vedoč kam; morda so mislili, da so ti njihovi begunci Rusi.

In sedaj, ko je takoreč vsemu konec, objavlja nacijsko časopisje članek pod nedolžnim naslovom: "Čemu nas tako sovražijo?" Nek članek nadaljuje svoje razmotrivanje pod zgornjim naslovom na sledeči način: "Dolgo vrsto let smo živel v iluziji, da je bil naš narodni preporod pod vodstvom nacijskev, le naša lastna in domaća zadava, katera nikakor ne more vzrujavati naših sosedov, kajti vse to je le znalo, da smo žeželi, da si svoje, nemške zadave po svoje uredimo . . . Vsakako bi gilo mogoče in možuo izogniti se sovraštu. Ako bi Nemčija leta 1933 ne podelila svojo, politično mož Adolfa Hitlerja in nacijskem socijalizmu in se na ta način odpovedala svobodi, potem bi se tudi izognila vsestranskemu sovraštu in nezaupanju."

Nacijski — hm, — podljarmili so polovico Evrope. Kamoriki so prišli, so pobijali, morili, mučili, ropali, žalili, se hvalili radi svojega barbarstva — in sedaj, ko so premagani, povprašuje njihovo časopisje: "Čemu nas tako sovražijo?" — Vprašajte Čehe, Poljake, Ruse, Jugoslovane. In vprašajte Francoze, Dance, Norvežane, Nizozemce in Belgijke . . .

Zopet nek drugi nacijski list je te dni objavil sledeči biser nacijske skiane pameti:

"Na zgodovinskih bojnih poljanah se naše vojaštvo ne bori le za obstoj Nemčije, temveč za obstoj cele Evrope. Je li bilo vse bojevanje nemškega naroda za svoj "lebensraum", — bojevanje, katero je ustvaril nemški genij, — nič drugrega, nego tragična zmota, ki je moralna propasti vsled pomanjkanje potrebuščin tako, da nastane vprašanje zamorenja li se v nadalje obstati kot narod? V kolikor pride Severna Amerika v poštev, nas toliko ne skrbti, kajti tamkaj niso nikdar občutili pravega evropskega genija . . . Sedaj smo popolnoma osamljeni in prepričeni samim sebi. In tako je bilo vedno z nami — na vseh križpotjih zgodovine!"

Osamlijeni! Le pomislimo malo. Skoraj nam "gre na jok"! Niti ene iskre in poštevne šesede v celičnem članku nemške jeremijade, — pač pa sanj o varjanju vsega sveta in o potrebi obdržanja vsega, kar so tekem vojne naropali. —

V pritičju Woolworthovega poslopja v dolnjem mestu, došlo je uredništvo "Glaša Naroda" nemški list "Koelische Zeitung" z dne 28. januarja. V tem listu čitamo:

"Sedaj se bode odločilo nam je li usoda namenila vrv

in grob; in je li na stotisoč naših vojakov moralo umreti zamaan; bode li kaka pravica zadostila vsem našim žrtvam?"

"Kaka pravica"? Da, da, — mnogo je zavezniških narodov, kateri bodo pravilno in prav od srca delili Nemcem tako pravico, kakoršo so zasluzili.

Nemci še vedno lažejo in istočasno upajajo. In kljub vsemu temu se še bojujejo in kriče ter ubijajo; in tudi jim je iskreno žal, da je njihova vojna izgubljena. Nikakor pa ne občalujejo, da so v vojno pričeli.

Še nekaj ne smemo prezreti. V Hitlerjevem lastnem časopisu, "Völkischer Beobachter", je njegov glavni urednik, Wilhelm Weiss, napisal v svojem članku: "Nemška vojska dvajsetega stoletja bo nacionalno socijalistična, ali je pa sploh ne bo."

Gut gesagt, Wilhem, — prav si povedal, in za enkrat se nisi zanotil! . . .

GOVOR SLOVENCA IZ BELE KRAJINE, KI JE ŠE SPOMLADI 1942 BIL V LJUBLJANI

(Držan dne 26. avgusta 1944; ime na radio ni bilo dano.)

Govorim kot bivši politični Angležem: "Če se bomo sedaj delavee. Ne pripadam nobeni organizirani skupini. Imam samo eno in edino željo da skušam storiti vse, da se ob resnico dvanajsti urij prepreči še nadaljnje medsebojno klanje med brati istega slovenskega naroda, ki je sicer že položil na oltar svobode sorazmerno več žrtev kot knteri drugi narod.

Povod za ta govor mi je dallo sledče poročilo, ki je prispevo semkaj: Nekateri ljudje doma govore domobranecem takole: "Nikar ne verjemite londonskemu radiju. Angleži sedaj pač tako govore radi oziroma za domobranec". Na ves glas moram povdarieti, da je ta informacija iz temelja izmišljena. Sporazum med Churchillom, Stalinom in Rooseveltom je popolen in iskren. Angleški narod je moralno in duhovno v celoti za sodelovanje z Rusijo in ne bo hotel niti slišati o onih, četudi maloštevilnih, ki doma nosijo orožje pod nemško zaščito. To je objektivna ugotovitev, ki se je mora vsakdo zavedati.

Vzemimo si za vzgled Francoze. V največjem redu se pojavlja prerojna Francija brez prelivanja bratske krvi, brez osebnega obračunavanja; samo zakon govor, stroga toda pravno.

Ugledni neutralni poznavalec naših razmer, g. Einar de Wirsén, bivši švedski poslanik v Rimu in Berlinu, je napisal lansko leto o Slovencih tole: "Nemci in Italijani hčajo uničiti slovenski narod, toda upajmo, da se jim to ne bo posrečilo! Slovenski narod je tako visoko kulturen", je dejal, "da lahko služi drugim narodom za vzgled". Pokažimo da smo vredni te ocene. Zato pokažimo slogo na znotraj in s tem moč na zunaj.

Končno pa prav posebno pozivam zlasti Primorce kot najneustrašnejše borce za svobodo, in prijatelje naše Primorske, da store vse, da se vsi Slovenci složno združite v eni sami narodno-osvobodilni fronti.

*
GOVOR SLOVENCA
IZ BELE KRAJINE
dne 20-10-44

Danes vidimo sliko, ki je že zgodovinsko dejstvo. Nemci in Italijani so nosili s seboj strah in trepet, jok in stok in smrt celim narodom. Britanci, Amerikanec in Rusi pa prinašajo s seboj svobodo in življenje. Na zahodu pozdravljajo Francoze, Belgijke in Nizozemci Amerikanec in Angleži kot svoboditelje. Na daljnem severu pa pozdravljajo hrabri norveški narod, s svojim kraljem Haakonom na čelu, sovjetske Ruse kot odrešenike, a da ne govorimo o šiorkih plastičnih poljskega, češkega, slovaškega naroda in o narodih Jugoslavije sploh. Da, celo v prenemljeno Romunijo so Rusi prinesli mir in red. Mir in red so prinesli tudi Bolgariji. To dejstvo je najdarnejši odgovor onim maloštevilnim pri nas doma ki, kot nemški sluge.

Ljudje kot Jože Vidmar, Kocheb in njihovi sodelavci v vrhovni upravi Osvobodilne fronte so nedvomno najzavednejši Slovenci. Oni se gotovo zavedajo, da so zlasti sedaj odgovorni za celotno usodo naroda, ker jim narekuje uvidnost, in ker so močnejši velikodost napram onim, ki so zapeljani. Kar je preteklost naj bo preteklost. Spomnimo se besed Churchillia, ki je ob začetku vojne tako lepo rekel

RAZGLEDNİK

SESTANEK "TREH VELIKIH"
(Humoreska.)

Ravnokar se je vršila konferenca "Treh Velikih", kateri potrebno, da se sedanjem svedočenjem, v protislovju z Charterjem?

"O, jaz sem za Charter," pravi Stalin, "kajti vse to je bilo že vpisano v deklaraciji združenih narodov, katero je v mojem imenu podpisal Litvinov v Washingtonu. To deklaracijo v celoti odobravam, in se je budem tudi držal."

"Toda vse ono, kar počnejate sedaj na Poljskem, je v protislovju z Charterjem," dejal je naš predsednik.

"No," odvrne Stalin, "vidi, one pokrajine, katere bi fondonski Poljaki radi obdržali za se, so bile del Rusije vse do zadnje vojne, in mi smo te pokrajine zopet dobili nazaj kar dve leti predno je bil Charter spisan in proglašen.

In ko smo podpisali ta Charter, ni nihče domneval, da bodo veljavjen kar za par let, oziroma za vse leta, — ki so minula, predno je bil podpisani. Ako pa je tem tako, potem zmore Mexico takoj obnoviti zadnjo glede Texasa in Californije; in tudi Indijanci zmorejo nastopiti glede gotovih vprašanj. In tudi" — Stalin se ozre proti Churchillu — "mnogo dežel angleškega imperija — "

Nadaljevanje tega razgovora ni znano, Lend-Lease zadeva se seveda lahko razveljavlja v kolikor pride Rusija v postopek, toda potem bi moral naša republika in Anglia prevezeti maločo popolnega poroka Nemčiji, kar bi ne bilo baš lahko brez ruske pomoči. Toda o tem Stalin ničesar ne ve . . .

Voditelji Slovenske Osvobodilne Fronte, Vidmar, Kardelj, Koebe in njihovi sodelavci, so smo mi skušali uvesti sodelovanje našega celotnega narodne-

ga programa, da se oni sami najbolj zavedajo, kaj zahteva od njih nacionalna strategija, zlasti tudi sedaj, ko se bliža zadnja faza trpljenja našega naroda pred njegovim vstajenjem.

DISKRIMINACIJA PROTI DELAVCEM NARODNI PROBLEM

Malcolm Ross, načelnik Predsedništva odbora za pravčno uposljevanje, brez rasnih in drugih predosodkov, je dejal ob neki priliki v Detroitu, da mora industrija same, kot tudi delavci pogledati temu problemu v obrazu vseh svojih delavcev, da ne bi snele nikakur delati razlik radi barve, vere ali prepiranja, in enako ne delodajale, ako že ob stranki ohranit sistem kolektivnega pogajanja na pravični in enakovredni način. — Predsednik Roosevelt, je dalje dejal Mr. Malcolm, "je globoko zainteresiran v ta vprašanja, ter bi želel videti uvedenje zakona, ki bi zagotovil državljanom in delavcem sploh pravilno enakovredno uposljevanje brez diskriminacije, in to bodisi v vojnem ali mirnem času po zaključeni sedanjosti vojni".

"Zavedamo se", je dejal g. Malcolm, "da bo po zaključeni vojni mnogo preselejavačev iz vojnih industrij, kar je ravno toliko posameznih z vidika belih kot zamskih in drugih delavcev, ki bodo po porazu Nemčije ostati brez dela in bodo morali iskat uposlitve drugod. Beli in zamorec, oba bodeta v strahu glede svojega zasluga in dela v bodočnosti. Vendar pa je cisto gotova stvar, da se bodo slabše godilo črnemu, ko bo gledal okrog za novim delom, ne glede na belo. Sicer je resnica, da je bilo tekom vojne veliko črncev uposlitih v vojni industriji, toda resnica pa je tudi, da bo baš največ črncev odpusčenih z dela, kakor hitro bo produkcija kod prenehalava. Vsled tega naj bi se podvzelo posebne korake, tako od strani unij, kot industrije in delavcev samih, da se olajša to prehodno dobo iz uposlitve v vojni produkciji v normalno povojno dobo deal.

Pismo od Sina

Prosim, priobčite v vašem cenjenem listu naslednje pismo, ki sem ga po Rdečem križu prejel od svojega sina:

11. sept. 1944.

Dragi ata in mama:

Sprejmite najlepše pozdrave od mene, vašega sina, od žene in otrok. Živi in zdravi smo vse. Sedaj smo na Lazcu, št. 20. Bili smo v internaciji v Italiji. Pogorelo nam je vse. Prosimo vas, če vam je mogoče, pošljite nam kaj obleke in obutve.

Vsi skupaj vam pošljamo še nekaj najlepše pozdrave.

Vaš sin,
Grajs Franc.
Mrs. Ivka Grajs
R. D. 2
Coudersport, Pa.

POVEST
Starca
Spisal LEV TOLSTOJ

(Nadaljevanje)

"Odkod imam konja, dedek?" gel več naprej. Odpustite mi zavoljo Krista."

In dal je stari denar, kar mu ga je ostalo in je površal po domačih stvareh. Vse je našel v redu, nicaesar ni bil zanemarjenega, živel so v miru in slogi.

Jefinova družina je zivedela isti dan o njegovem prihodu in je vprašala po svojem staremu.

"Vaš stari je brihtno hodil, tri dni pred Svetim Petrom sveta prišla vsakdebi; hotel sem ga doiti, a prislo mi je marsikaj navzkriž; izgubil sem svoj denar. Kako naj bi prišel naprej? Tedaj sem se vrnil."

Ljudje so se čudili, da se je moral takoj pametni človek vesti tako neumno — je bil šel in ni došel, samo denar je zapravil. Čudili so se in potlej so pozabili.

Tudi Jelisej ni več mislil na to, če je poprijel za svoje delo: navzočil s sinovo pomočjo dve za zimo, mlatil z ženskami, pokril šupo in oskrbel ulijalk. Deset panjev z zarodom vred je dal sosedu. Stara zaradi zaroda ni hotela prav na dan z besedo, Jelisej pa je vedel, kaj je šlo sosedu: namesto deset sedemnajst panjev Ko je bilo vse opravljeno, je poslal sina iskat dela. Sam se je spravil nad svoje zimsko opravilo: pletel je opance iz lubja in dolbel panjeve.

Jelisej je vstal, vrgel malho čez hrbet in krenul nazaj. Da bi ga ljudje ne videli, je naredil ovinek okoli vasi. In kmalu je dosegel svoj dom. Ko je hodil z Jefinom, kako težka se mu je zdela pot! Marsikaj je skoro presegalo njegove moči, ko se je vleklo za tovarišem. Ko pa je hodil nazaj, mu je dal Bog, da ni čutil nobene trudnosti. Igraje je stopal, labko zastavljal palico, do sedemdeset vrst je napravil na dan.

Jelisej je prišel domov. Žito je bilo že pospravljeno s polja. Domači so bili veseli, da se je vrnil njih stari. Izprševali so ga: kakro in kaj, zakaj da se je ločil od tovariša, zakaj je, ne da bi bil dosegel cilj, prišel domov.

"Bog ni hotel, izgubil sem med potjo denar in zgrešil sem tovariša. Tako nisem mo-

NOVI ŠALJIVI FILM V ASTOR

Prizor iz razveseljivega filma v tecnicolor "The Princess and the Pirate" v katerem igra glavno vlogo Bob Hope in poleg njega je tudi odlicen zbor so-igralkov zveznikov. Film se sedaj kaže v Astor gledališču, Broadway in 45. cesti.

kdo ga je vzel na voz — med ko treba napraviti, da se prepelje zastonj na ladji. A Jelisej ga ni poslušal.

"Dam rajši denar," je rekel. "Zato sem ga vzel seboj."

Za vožnjo tja in nazaj je plačal štirideset rubljev; kupil si je kruha in slanikov za naprej, v prenočišču se potem dobiva.

Ko je prišel v vas, je prosil županovega pomočnika, če bi došel star možiček, nai ga pelje v koči, kjer je ostal on čez noč. Jelisej pa ni prišel. Jefin je nadaljeval svojo pot, vprašal vse ljudi, če so videli pleštev starčka. Nihče ga ni bil videl. Jefin se je čudil in je šel sam. Dobiva se, si je mislil, kje v Odesi ali na ladji. In ni več premišljeval o tem.

Medpotoma se je sešel z nekim romarjem. Romar je nosil čepico in kuto, njegovi lašje so bili dolgi. Goro Aatos je bil obiskal in zdaj je v drugič romal v Jeruzalem. Našla sta se v prenočišču, prišla v pogovor in potovala skupaj.

Srečno sta dosegla v Odeso in čakala tri dni, da je od rimila ladja. Z njima je čakalo mnogo romarjev iz različnih krajev. Zopet je poizvedoval po Jeliseju — nihče ga ni vi del. Romar je poučil Jefima, ka-

(Dalje prihodnjic.)

GENERALNI Poročnik Aleksander

M. PATCH, JR.

Generalni poročnik Aleksander M. Patch, Jr., poveljnik v oddoru za vzgojo in posebno vežbanje, ter je bil obenem tudi dodeljen rezervnemu častniškemu zboru. Ker je imel dolj časa za študije in poučevanje, se je posvetil instrukciji vojaške znanosti in taktike v Stanton vojaški akademiji, kjer je postal do leta 1928.

Nato je bil dodeljen četam v Marylandu, ter je tudi nadaljeval študije v artilerijskem vojnem kolegiju, a se je kmalu povrnil v Stauntonsko vojaško akademijo, kjer je tudi postal do leta 1936. Zatem je bil tri leta član infanterijskega odbora v Fort Benning, Georgia, in knočno je bil imenovan za instrukturja Alabamske narodne brambe.

Sledi javnosti pa je postal General Patch poznan šele tekmo sedanje vojne. Po napadu na Pearl Harbor je bil poslan v vežbalna taborišča severne in južne Caroline. Ko pa je postala očitvena nevarnost japonskega vpada v Avstralijo,

je bil general Patch odpoljan na Pacifik z ameriškimi divizijami, ki so imele sodelovati s svobodnimi francoskimi četami na strategično važnem otoku Nova Caledonia. Tu si je iztekel zasluge za katere je bil odlikovan z redom armade in mornarice. Iz aktivne službe je bil odpoklican za kratko doba, ko je prevzel poveljstvo Četrtega armadnega zbora v Texasu in Arizona. Ko je izbruhnila prva svetovna vojna, je bil poslan v Francijo. Tekom naslednjih nekaj let se je učinkoval izceeno z izpopolnjevanjem bojevanja s strojnica. V letu 1917 je bil poslan v posebno strojnico šolo na Angleško, da se izvzdraža v tej vrsti vojskovanja. Kmalu se je izsoljal v toliko, da je bil imenovan poveljnikom in sicer je najprej vodil strojnični bataljon Prve divizije, potem pa je postal načelnik vojaške strojnizne šole v Franciji. Po šestih mesecih tega službovanja pa je zopet stopil v aktivno službo, ter se je odlikoval v bojih tekmo ofenzivno pri Aisne-Marne, St. Mihiel in Meuse-Argonne. Po zaključenem vojni je bil kot podpolkovnik dodeljen okupacijski armadi v Nemčiji, kjer je postal do marca 1919. Zatem je bil premenjen k glavnemu stanu v Franciji.

Po povrnitvi ameriških ekspedicijskih čet iz Francije, je

bil majhen. Štirinajst tisoč zvezniških letalcev je sodelovalo v invazijski, dočim se je pokazalo v zraku samo dvajset nemških letal prvi dan vpada. Francosko podtalno gibanje je sodelovalo z osvobodilnimi armadami, kjer koli mogoče. General Patch se je posrečilo izkrcati svoje čete na več točkah Južne Francije, pri Cap Negre, St. Raphael in St. Tropez. Čete so prodirevale naprej tako hitro, da so drugi dan invazije že imele v svojih rokah štirideset milij obrežja, tretji dan pa petdeset milij, poleg tega pa so prodile tudi za trideset km. v notranjost. Več časa je vzel, preden je bila zavzeta Maršalska luka, toda tudi to je bilo končno izvedeno.

O generalu Patchu smo potem spet čuti, ko je njegova Sedma armada prikorakala iz Rhonske doline, kjer se je prebil skozi nemške čete, ter se končno spojila z neko ameriško divizijo in z angleškimi, kanadskimi, francoskimi ter belgijskimi četami pod Eisenhowerjevo komando. Patch, katerega armada je bila v sredi med Pattonovo Tretjo in francoskimi četami, je uspešno pognala Nemce nazaj skozi Vesgeško gorovje.

Pred kratkim je vrgel Patch svoje veterane iz italijanske fronte v boj proti nemškim protinapadom, ter je zadržal nemško ofenzivno napredovanje v njegovem sektorju. Njegova pogumnost in žilavost se zreali v trdovratnem vztrajajučem njegovih čet, ki so vzdružale v boju za vsako ceno. . . V svojem prostem času, ki pa je zelo omejen, general Patch radi jezdari, ali pa vrže karte za sprememblo. Izven vojaških krogov je med svojimi ozjimi prijatelji poznani kot "Sanday". Po postavi je visok in slok, ter izgleda kot tipičen in pravi armadni častnik. Njegov sin, sledič rodbinski tradiciji, je stotnik v regularnih armadi.

NAŠIM NAROČNIKOM

Vsem našim naročnikom in naročnicam, ki jim je naročna poteka v pretečenem letu 1944, se tem potom naročna, da svojo naročino čimprej mogoče obnove, da si s tem zasigurajo redno pošiljanja lista. Razumeli boste, da imamo mi velike težkoče v vojnem času z izdajo lista, posebno še z ozirom ker se je pri listu vse podražilo.

Prosimo tudi, da nikar ne čakajte na opomin. Ako pravočasno obnovite naročino, listu prihranite mnogo na stroških za poštino.

ŽENSKO DELO Help Wanted (Female)

BINDERY WORKERS: Table Workers and Wire Stitchers. Experienced help, fine pay; also LEARNERS, paid while learning. Steady work; pleasant. — Apply:

FRUMAN BINDERY
17 THOMPSON ST. N. Y. C. (27-32)

FINISHERS

IZVEŽBANE
5 DNJ — DOBRA PLAČA
PRIJETNA OKOLICA
DOBRA PRILOŽNOST

ANNA BISCANTI
497 — 7th AVE., 8th floor, N. Y. C.

GIRLS

FINISHERS and FLOOR GIRLS
Good pay. Steady work.

J. GINSBERG
38 E. 21st ST. N. Y. C. (28-34)

SIVALKE

NA SINGER STROJE
LAJKO DELO
DOBRA PLAČA

S. NEWMAN
116 E. 27th ST. N. Y. C. (29-31)

GIRLS

18 TO 25
NO EXPERIENCE NECESSARY

Easy Light Work Sitting Down Start 50c Hour — 70c in Six Months. — Postwar

WABASH
374 President St. Brooklyn

(28-34)

DEKLETA — ŽENSKE

za LAJKO TOVARNIŠKO DELO
Izvežbanost ni potrebna. Dobra plača. Stalno. Nadurno. Prijetna okolica. Izvrstna priložnost.

Vprašajte vsemi teden.

NATIONAL SILVER DEPOSIT WARE CO., 44 West 18th ST. N. Y. C.

(27-32)

HELP WANTED ::

ŽENSKO DELO

Help Wanted (Female)

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

WOMEN

for
BRANCH OFFICE OF CARPET CLEANING COMPANY

Typing and switch-board experience desirable, but not essential.

Phone: RE 2-2690 (30-32)

GIRLS
HANDPAINTING
ON BUTTONS

Steady Work. Good Pay.
Pleasant Working Conditions.

WILLIAM HATKIN

315 W. 36th ST. N. Y. C. (30-32)

BINDERY — GIRLS

Experienced table-hands; wire-stitchers. Good pay. Steady work.

Apply:

ACTIVE BINDERY

229 W. 28th ST. N. Y. C. (30-32)

DEKLETA ZA

LAJKO TOVARNIŠKO

DELO

Dobra plača. — Stalno delo.

Mnogo nadurnega dela.

MAVCO SALES INC.

14 EAST 38th ST. N. Y. C. (30-36)

DELO DOBE

IZVEŽBANE

ŠIVALKE

NAMALE STROJE

ZA ŽENSKE KLOBUKE

NA BELIH "COARSE" KITAH

Vprašajte pri:

LEGIS HAT CO.

28 West 38th St. N. Y. C. (29-31)

GIRLS
EXPERIENCED and LEARNERS in

LUCITE WORK

GOOD WAGES — STEADY WORK

Pleasant Working Conditions.

PLASTIC CRAFTSMEN CO.

21 ANN ST., N. Y. C. (30-36)

GIRLS

EXPERIENCED and LEARNERS in

LUCITE WORK

40 Hours Plus Overtime.

POST WAR and ALL YEAR

ROUND WORK

Beacon Cut Products Co.

159 WEST 25th ST. (10th floor) New York (27-32)

GIRLS

LIGHT FACTORY WORK

No Experience Necessary.

STEADY WORK

— EXCELLENT OPPORTUNITY

FOR NIGHT WORK

\$27. — PER WEEK — OVERTIME

SPEED BINDER Y

245 — 7th AVE. N. Y. C. (28-34)

GIRLS

STITCHERS — GANG

Pisana Mati

Spisal: J. F. MALOGRADSKI

(68)

: "Bog ve! Ženska mora gledati, da si izbere o pravem času — moža . . ."

Anica je zalašila kri lica. Zdaj šele je razumela stric. Povesila je oči in rekla:

"Ali, striček, ali bi se me radi iznebili!"

"Bog ne daj, Anica! Kako moreš izreči kaj takega? Sama veš, v kako veselje si mi, bila! Ali moja dolžnost je, misliš na tvojo srečo?"

Anica je skrakala v roki krasni šopek in vlečla vase prijetnih vonj, ki je puhel iz svežega cvetja. To je dalo stricu povod, da je vprašal:

"Ali veš, na čigavem vrhu so rastle te rože? . . . Ni kušen šopek. Prinesel mi ga je Dušan na vse zgodaj s pršnjo, da ga izročim tebi. Čudil sem se, da si je tako zapomnil tvoj rojstni dan! Znamenje, da se ne zanimlje malo zate. Vrl fant je ta Dušan, Anica!"

Anica je iznova zardela, da so bila njena lica podobna vrtnicam, ki jih je držala v roki. Stric je opazil njen začrt dne in ni ji hotel biti dalje v nadleglo. Poslovil se je in odšel v trgovino.

Anici pa je bilo, kakor bi bil razstril kdo pred njo zagnjal ter ji odprl pogled v novi svet. Na možitev ni nikdar mislila. Čutila je, da jo marsikak mladenič rad vidi in zlasti glede Dušana ji je bilo jasno, da jo bolj spoštuje in eni nego druge dekleice, ker je to pri vsaki priliki pokazal. Hvaležna mu je celo bila za to, toda da bi postala kdaj lahko njegova žena, na to misel jo je bil spravil šele zdaj stric . . .

"Vrl fant, je ta Dušan!" je bil rekel stric. In moralna mu je pritrditi. Lep je bil, izobražen in resen. Tudi dober bi ji bil gotovo. Ali čemu, čemu naj bi se možila, čemu naj bi iskala še večje sreče, ko je bil že s sedanjim življenjem tako zadovoljna? . . .

Stričeve besede so jo navdala z nekako skrbjo. Ako je bila to njegova resnična želja, potem bi ga morala ubogati. Bog ve, če ni že kaj govoril, ali pa morda obljubil celo. Potem bi bila seveda dolžna storiti to.

Ali, ta Dušan . . . lep fant je bil! Ali kaj, ko pa se v njenem sreču ni hotelo nič ganiti! . . . Da pa bi stopila v zakon brez srčnega nagnjenja do moža, tega striček nemara vendar ni zahteval! . . . Hotela je počakati, kaj ji striček se prihodne dni pove . . .

Stric je molčal, a njej je bilo vendar vse nekako drugače pri sreči, odkar ji je bil govoril o možitvi. Neznana človeka so vstajala v njenih prsih, prejšnja brezskrbnost jo je bila minila in neko čudno hrepenevanje se je je lotevalo . . . Zavedala se ni nicesar jasno, ali sisteča sladkega miru, tištega prijetnega skladja ni bilo več v njenih prsih kot prejšnje čase. Stric je hotel, da bi se ločila od njega, a njej se je zazdelo hipoma, kakor bi se moral, ako bi se uklonila njegovi želji, ločiti še od nečesa drugega. Kakor odmre iz daljnjih krajev je prihajalo nekaj do nje in segalo ji ž ne-premagljivo silo v sreči; spomin na davno minole čase so se ji budili in njen sreča je zakoprnelo hipoma po nečem, na kar ni mislila že leta in leta. In čam daleč močnejše so bile njene želje. Ustrašila se je včasih teh želja, ustrašila svojih rošči, a iznebiti se jih ni mogla . . . S čim dalej večjo silo se je oklepala njena duša preteklosti, oklepala predmetov, ki so bile daleč, daleč vstran od nje . . . Po cele ure je posedela včasih pri oknu svoje sobe in topila se v nekem sladkem domotožju. Spomini na trpljenje mladih dni so se ji bili zatemnili in same to, kar ima mladost lepega na sebi, ji je stopalo pred oči . . .

Mehke sape so vznemirjale listje po drevenju, ona pa je sanjala in sinjala . . . Po nebri so plavalni beli oblački, prihajali so od strani, od koder je bila prišla ona nekoc. Kakor poslanci so se ji zdeli, poslani iz njenega rojstnega kraja, ki jih pošilja k nji Bog ve kdo. In kakor stare znanee jih je pozdravljala. Ali ni videla prav teh oblačkov že nekdaj, ali se ni že ozirala za njimi, ali niso štili ti oblački prav taki, kakor tisti, ki se je nekoc kot mlada, ubogi deklec želela daleč, daleč ž njimi? . . . Hkrat se je spomnila, kako je čavala pred tolikimi in tolikimi leti kot ubogo deklec pšenico pred kokošmi in kako je želela tistikrat, da bi mogla vstran, vstran z onimi oblački, ki so se gibali nad njenim glavo ter pluli tako veselo v tuje, neznane dežele. Tedaj si je želela vstran od onih krajev. A zdaj — zdaj si je želela zopet nazaj?"

Spomnila se je tudi na onega malega, razposajenega dečka, ki se je bil priplazil tistikrat za njen hrbet in jo govoril, spomnila na vse veselo ure, ki jih je prej in pozneje preživel ž njim skup. Kako to, da je vsa ta leta takoj malo mislila nanj? Kakso nehvaležno je bilo to od nje! . . . Zna Bog, zna Bog, kaj je postal iz tistega Nejšeta! . . .

Zakoprnelo ji je zdaj sreča tudi zopet po materni gomili in po gomili dedkovi . . . In naposled oče njen! Ali jo je res tako sovražil? . . . Ali ni bilo vse to le strašna zmota? Ah, tudi očeta bi bila še rada enkrat videla.

Vediko je bilo zlo, ki ga je občutila v svojih otroških letih, toda ljubezen je bila močnejša od tega zla in pozbivala je na vse hudo in v mislih jih je bilo samo še dobro. In njen domotožju je rastlo in rastlo in z vsakim dnem je bilo njen hrepenevanje večje .

(Dalje prihodnji)

MED NARODNIMI OSVOBODILCI

V JUGOSLAVIJI

(Kenneth Matthews)

V Jugoslaviji mora biti človek vedno pripravljen na neobnovljivo odkod, pa niti kaže katakombe, ki so izvrstno opremljene in še boljše pripravljene.

Skoj sledbeni bojevnik ima nekaj spominov na kraške jame. Po ves dan je včasih čevelj v kaki luknji, sanjaril o preteklih borbah in pripravil nove načrte, medtem, ko

je sneg zunaj ležal na debelo. Nekoč sem se namenil, da z dvema prijateljem, ki sta že večkrat napravila to pot, obiskam neko skrivališče. Prijatelja sta mi dejala, da je 40 minut hoda do tam, toda ko nismo mogli, da je nismo sami smo vti trije 'iskali že polni poprep opazili. Mlad Amerikanci nas je sprejel. Pastor je bil ves napoljen s trofejami, med njimi nemška strojnica.

Nekoč sem se namenil, da z dvema prijateljem, ki sta že večkrat napravila to pot, obiskam neko skrivališče. Prijatelja sta mi dejala, da je 40 minut hoda do tam, toda ko nismo mogli, da je nismo sami smo vti trije 'iskali že polni poprep opazili. Mlad Amerikanci nas je sprejel. Pastor je bil ves napoljen s trofejami, med njimi nemška strojnica.

bližnji partizanski postojanki in prositi za vodnika. V resnici je bilo tako kakor je dejal Amerikanec. Nenadoma smo zagledali leseno, kolibico med grmovjem in kar verjeti med grmovjem in kar verjeti. Na steni je visela Titova slika in seveda tudi nekaj fotografij slovenskih deklek. Amerikanec nam je pripovedoval da je sovražnik že trikrat pri-

Rojake prosimo, ko poslajo za naročnino, ako je vam le pritočeno da se poslujujejo —

UNITED STATES
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER,

HELP WANTED ::

MOŠKO DELO

Help Wanted (Male)

:: HELP WANTED

MEHANIKE se potrebuje

DVA ŠIHTA — 4. POPOLDNE DO 12. OPOLNOCI
12. OPOLNOČI DO 9. ZJUTRAJ

ESSENTIAL INDUSTRY
DOBRA PLAČA — STALNO

IZVRSTNA POVOJNA PRILOŽNOST
Potem tudi Prvovrstni BODY FENDERMAN

VPRASAITE CELI TEDEN

METROPOLITAN DISTRIBUTORS, INC.
501 — 10th Avenue (6th FLOOR) New York City
Telephone ME 3-4000

MIZARJI
IZVEŽBANI NA OPREMI
MESNICE

UNIJSKA PLAČA

STALNO DELO
Vprašajte: P. WASSERSTEIN
1851 — 1st AVE. (Store) N. Y. C. (28-34)

DENTAL MECHANIC
FIRST-CLASS POLISHER

OPORTUNITY TO LEARN TRADE
NEW ERA DENTAL LAB.
401 E. 138th ST. BRONX (29-30)

MOŠKI ALI FANTI
SPLOŠNO TOVARNIŠKO
DELO

— ESSENTIAL —
STALNO
BELMONT SMELTING & REFINING
WORKS, 330 BELMONT AVE., BROOKLYN, N. Y. (29-35)

MOŠKI
GENERAL WORKERS
PACKERS INSPECTORS
and GENERAL LABORERS

Essential Industria — Povojna hodočnost \$50 na TESEN za ZAČETEK
DAVID E. KENNEDY

58 — 2nd AVE. (Foot of 8th St.) Brooklyn, N. Y. (29-35)

American Elevator and
Machine Corporation

potrebuje SPLOŠNEGA V VSEH STROKIH

MAŠINISTA za delo v Jobbing Shop.
ELEVATOR MECHANICS HELPER

48 ur na teden — nadurno.
Stalno. Povojna.

17 Vanderwater St., N.Y.C.
Telefon: BA 7-8092
Poklicite zjutraj. (29-35)

BINDERY HELP
POMOČNIK ZA DELATI NA
CLEVELAND FOLDING
MACHINE

Stalno delo, dobra plača, povojna
služba. — Vprašajte:

M. ORRIS SHAIN
114 W. 27th ST. N. Y. C. (28-34)

MOŠKI
ZA RAZNAŠATE NAROČILA
ČISTILNICA OBLEK

Stalno delo, povojno.

Vprašajte: PROMPT CLEANERS
228 W. 72nd ST. N. Y. C. (28-30)

DENTAL MECHANIC
STALNO DELO

Vprašajte:
Stowe and Eddy Co.

15 W. 47th St. N. Y. C. (28-30)

MOŠKI
MO DERE'S
SPLOŠNI TEŽAKI
MAINTENANCE MEN

ZA DELO V DELAVNICI Z LESOM
ESSENTIAL INDUSTRY

6 DNI NA TEDEN — ČAS IN POL
ZA NADURNO DELO DO 40 UR
DOBRA PLAČA — PRIJETNA
OKOLICA

POVOJNA BODOČNOST
ECKENROTH & CO. Inc.
901 EAST 5th ST. N. Y. C.
(Vzemite 8th Street Cross-town Bus.) (28-34)

HELP WANTED :: (Male and Female)

HELP WANTED (Moško in žensko delo)

MOŠKI IN ŽENSKE
LAHKO TOVARNIŠKO
DELO
NA UMETNIH CVETLJICAH

Dobra plača — Stalno delo — Izvrstne
delavke razmere
S. BERGER & CO.
2135 — 3rd AVE. N. Y. C. (30-32)

MOŠKI ali ŽENSKE
IZVEŽBANI NA
GORTON PANTOGRAPH ENGRAVING
MACHINE

Dobra plača — Stalno delo — Izvrstna
pričakovljiva za pravega moža ali
žensko.

MODERN ENGRAVING CO.
323 W. 39th ST. N. Y. C. (30-32)

ŠIVALCI (KE)
MOŠKI in ŽENSKE
NA SINGLE IN DOUBLE
NEEDLE

DRŽAVNO DELO V NOVI
MORNARIŠKI TOVARNI

VISOKA PLAČA — STALNO DELO
Najboljše razmere — Po-vojna
božnost — Svetla, prijazna, sončna
tovarna

Coat Corporation of America
37-18 Northern Blvd., L. I. CITY
6th or 8th Ave. Subway to 36th St. (30-32)

Opozorite še druge, ki ne čitajo
"G. N." na te oglaše. — Mogoče
bo komu vstreženo.

BOOK-BINDERY WORKERS
MEN AND WOMEN

HAND-SEWERS, or PREPARERS
FOR SEWING ON BOOKS

Steady Employment, well paid, pleasant
working conditions. — Apply:

KNOLL BOOK BINDERY
148 E. 57th ST. N. Y. C.
(near all subways.) (28-34)

STRONG BOY & GIRL
WANTED

TO LEARN BINDERY TRADE

Steady work, pleasant working

conditions. Paid while learning. — Apply:

FRANKLIN BOOKBINDING CO.
20 W. 22nd ST. N. Y. C.

(Subways: BMT, 7th Ave., Lexington)

(28-34)

POZOR :

Vsem tistim, ki so naročili

knjigo: "Recipes of All Nations" tem potom ponovno

naznanjanju, da smo bili ponovno obveščeni do zlagalnice

za pomoč za raznolikosti naročila in biti v splošno pomoci v delavnici.

ZENSKE: PRESSERS in FRAMERS

IZVEŽBANE in UČENKE

NA CURTAINS in DRAPES